

saa vilde Roskilde blive fuldstændig omsluttet og komme til at ligge som en Enklave i Lejrekredsen. Det er det Hensyn, der her har gjort sig gældende.

Lignende Forhold har man et andet Sted: det er i Frøstrupkredsen. Den har 13,170 Indbyggere, medens Mors har 23,774. Et Stykke af Mors har i tidligere Tid været forenet med Frøstrup, og det kunde naturligvis tænkes, at det atter kunde ske. Jeg har dog det Indtryk, at man paa denne Ø, hvor jeg selv er født, og som jeg personlig derfor ikke kan ønske at gøre imod, vilde føle sig ilde berørt, hvis Mors skulde skæres i Stykker, og et Stykke af Øen skulde lægges sammen med Frøstrup. Man er derfor vegen tilbage derfor. Noget lignende gælder ogsaa for andre Steder. Skelskør har f. Eks. 16,137 Indbyggere, medens Slagelse har 28,276. Man kunde tænke sig et Stykke af Slagelsekredsen lagt til Skelskørkredsen. De geografiske Forhold gøre det imidlertid vanskeligt, thi man vilde derved skille Korsør fra Slagelse og give Kommuner, der have meget let Jernbaneforbindelse til Slagelse, Valgsted i Skelskør, hvortil de have meget vanskelig Forbindelse. Saadan rejser der sig det ene og det andet Sted praktiske Hensyn, man har ment ikke at kunne sætte sig ud over. Tilsvarende Hensyn have ikke rejst sig for Ærøs og Svendborgkredsens Vedkommende, hvor man har ment uden praktiske Vanskeligheder at kunne overføre 5,337 Indbyggere fra Svendborg- til Ærøkredsen, saaledes at Forholdet bliver mere ligeligt mellem disse Kredse.

Der bliver dog en Mængde Ting tilbage til Kritik. Ærede Medlemmer, som søge Lejlighed til kritiske Bemærkninger, ville i de følgende Dage kunne finde adskilligt Stof paa det ene og andet Punkt af dette Forslag. Jeg tror dog, at alle disse Ting ere til en vis Grad af underordnet Betydning. Der foregaar gennem de Afvigelser, her ere foreslaaede, ikke nogen Forurettelse af nogen bestemt Klasse af Befolkningen, ikke nogen Forurettelse af nogen bestemt Landsdel; den Forurettelse i den bestaaende Ordning, der findes paa disse Punkter, er netop ophævet igennem det Forslag, som her stilles, eller er i hvert Tilfælde stærkt indskrænket, for fuldt ophæves kan den ikke siges at være. Dette gælder for Københavns Vedkommende, hvor København nu har $\frac{1}{7}$ af Kredsene, medens den efter Forslaget vil naa op til at faa $\frac{1}{6}$ af Kredsene. Den har mellem $\frac{1}{5}$ og $\frac{1}{6}$ af Danmarks samlede Indbyggertal, Frederiksberg

medregnet. Det gælder om den nordlige Del af Jylland, hvor man hidtil har haft for faa Kredse, og mod hvilken der vil blive gjort Ret og Skel ved de Forslag, der her ere stillede. Det gælder i Almindelighed Byernes Forhold til Landet. Hvis ærede Medlemmer se paa de 13 Kredse, som foreslaas oprettede, ville de lægge Mærke til, at af disse 13 Kredse ere to udprægede Landkredse. Der er 9, der vel nok maa siges at være udprægede Bykredse, idet jeg regner den nye Del af Lyngbykredsen, Gentoftekredsen, for en udpræget Bykreds. Men dernæst er der to Kredse, hvor det, der sker, nærmest er en Adskillelse mellem By- og Landkreds. Det gælder Esbjerg og Vejle. Hvis vi tage Vejle, er Forholdet nu dette, at Vejle sammen med sit Landdistrikt har omtrent det dobbelte Indbyggertal af en almindelig Kreds. Man kan ikke sige, om Vejle i Øjeblikket er en By- eller Landkreds, Indbyggertallene balancere omtrent. Noget lignende er Forholdet i Esbjerg. Begge Steder skabes der nu en Landkreds og en Bykreds. Hvis man vil gøre op efter Synspunktet: Land og By, kan man sige, at af de to Kredse, der oprettes, er den ene en Bykreds og den anden en Landkreds. Man vil da alt i alt kunne sige, at Forslaget gaar ud paa at skabe 10 nye Bykredse og 3 nye Landkredse. Det vil blive Balanceforholdet mellem By og Land efter det nye Forslag.

Nu vil en og anden kunne sige: Ja, men er det ikke for meget forlangt af os — de fleste af os ere valgte som en Slags Landborepræsentanter i Kredse, hvor Vælgertallet ganske overvejende er Landbovælgere —, er det ikke meget forlangt, at vi skulle gaa med til en Ordning, som ganske afgjort betyder en Forskydning til Fordel for Byerne, give disse ligesom mere Valgret, end de hidtil have haft. Jeg forstaaar denne Indvending, jeg forstaaar, det kan krible og krable i en og anden Landborepræsentant, der synes, at Menneskene ere bedre paa Landet end i Byerne, og finder, at et ubehageligt Sindelag tidt og ofte giver sig Udslag i disse Byer. Men jeg tror, at saadanne Fornemmelser ville ogsaa vi, der fortrinsvis repræsentere Landkredse, have al mulig Grund til at holde tilbage. Hvis man bevarer den nuværende Ordning, er dette i Virkeligheden ligesom at skabe en Art privilegeret Valgret for Landdistrikterne i Modsætning til Byerne. Det har været det danske Landbodemokratis Ære at have bekæmpet den privilegerede Valgret, hvor det mødte den i